

ความหลากหลายของพรรณพืชในกลุ่มป่าแก่งกระจาน

Diversity of Plants in the Kaeng Krachan Forest Complex

สมราน สุดดี ¹		วรดลต์ แจ่มจำรูญ ²
ธวัชชัย วงศ์ประเสริฐ ¹	ราชันย์ ภูมา ¹	เมธินี ตาพุ่มาศสวัสดิ์ ¹
นันทน์ภัส ภัทรศิริภูไตรสิน ¹	ปิยชาติ ไตรสารศรี ¹	ทงศักดิ์ จงอนุรักษ์ ¹
ปรีชา การะเกตุ ¹	พาโชค พุดจา ¹	นันทวรรณ สุปันตี ¹
นัยนา เทศนา ³	สุคนธ์ทิพย์ ศิริมงคล ⁴	โสมนัสสา แสงฤทธิ์ ¹

Abstract

Botanical surveys and plant collectings were conducted in the areas of Kaeng Krachan National Park, Kuiburi National Park, Chalerm Phrakiet Thai Prachan National Park and Mae Nam Pachee Wildlife Sanctuary. More than 2,500 numbers of herbarium specimens were collected and plant taxonomic study was conducted. The Kaeng Krachan Forest Complex is the center of plant distribution where various plant elements meet. A number of new species have been found in the area, e.g. *Argyreia variabilis* Traiperm & Staples (Convolvulaceae), *Boesenbergia gelatinosa* K. Larsen (Zingiberaceae), *Damrongia cyanantha* Triboun (Gesneriaceae), *Gastrodia fimbriata* Suddee (Orchidaceae), *Kamettia chandeei* D. J. Middleton (Apocynaceae), *Plectranthus albicalyx* Suddee (Lamiaceae), *Trichosanthes phonsenae* Duyfjes & Pruesapan. A number of new records have also been found, e.g. *Alangium ridleyi* King (Comaceae), *Bulbophyllum silleianum* Rchb. f. (Orchidaceae), *Didymoplexis micradenia* (Rchb. f.) Hemsl. (Orchidaceae), *Didymoplexis striata* J. J. Sm. (Orchidaceae) and *Rhodoleia championii* Hook. f. (Hamamelidaceae). There are plant species which are commonly found in the area and some species are even endemic to the area, e.g. *Leptopus diplospermus* (Airy Shaw) G. L. Webster (Euphorbiaceae, endemic), *Mitrephora keithii* Ridl. (Annonaceae), *Mitrephora winitii* Craib (Annonaceae), *Nyctanthes aculeata* Craib (Oleaceae), *Ornithoboea barbanthera* B. L. Burt (Gesneriaceae) and *Torenia ranongensis* T. Yamaz. (Scrophulariaceae). A number of posters were published, namely: Diversity of Fruits in the Kaeng Krachan Forest Complex, Ornamental Potential Plants in the

¹ สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

² สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 5 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

³ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 3 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

⁴ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

Kaeng Krachan Forest Complex, Fern and Fern-allies in the Kaeng Krachan Forest Complex and Rubiaceae in the Kaengkrachan Forest Complex. Three books were published, namely: Dry Deciduous Dipterocarp Forest Plants in Mae Nam Pachee Wildlife Sanctuary, Diversity of Fruits in the Kaeng Krachan Forest Complex and Thai Prachan Plants.

Keywords: diversity, plant, Kaeng Krachan

บทคัดย่อ

สำรวจและเก็บตัวอย่างพรรณพืชในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน อุทยานแห่งชาติกุยบุรี อุทยานแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติไทยประจัน และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่น้ำภาชี เก็บตัวอย่างได้มากกว่า ๒๕๐๐ หมายเลข ทำการศึกษาวิจัยด้านอนุกรมวิธานพืช โดยพบว่ากลุ่มป่าแก่งกระจานเป็นแหล่งรวมพรรณไม้หลายภูมิภาคที่กระจายพันธุ์มาถึง เป็นแหล่งที่พบพรรณไม้ชนิดใหม่ของโลกหลายชนิด ตัวอย่างเช่น จิงจ้อ ตะวันตก *Argyreia variabilis* Traiperm & Staples (Convolvulaceae), กระชายพะเนิน *Boesenbergia gelatinosa* K. Larsen (Zingiberaceae), ประดับหินพระยาดำรง *Damrongia cyanantha* Triboun (Gesneriaceae), เอื้องกลีบติดปากฝอย *Gastrodia fimbriata* Suddee (Orchidaceae), ชะลูดจันดี *Kamettia chandeei* D. J. Middleton (Apocynaceae), กะเพราหินปูน *Plectranthus albicalyx* Suddee (Lamiaceae), แดงพะเนินทุ่ง *Trichosanthes phonsenae* Duyfjes & Pruesapan เป็นแหล่งที่พบพืชที่เป็นรายงานการพบใหม่ ตัวอย่างเช่น จำปีพะเนิน *Alangium ridleyi* King (Cornaceae), สิงโตพะเนินทุ่ง *Bulbophyllum sillenianum* Rchb. f. (Orchidaceae), เอื้องดินปากจ๊ก *Didymoplexis micradenia* (Rchb. f.) Hemsl. (Orchidaceae), เอื้องดินปากเหลือง *Didymoplexis striata* J. J. Sm. (Orchidaceae) และแดงพะเนิน *Rhodoleia championii* Hook. f. (Hamamelidaceae) และยังมีพรรณไม้ที่เป็นเอกลักษณ์ของพืชที่ เมื่อพบตัวอย่างสามารถคาดเดาได้ว่ามาจากกลุ่มป่าแก่งกระจาน ตัวอย่างเช่น ไม้แป้น *Leptopus diplospermus* (Airy Shaw) G. L. Webster (Euphorbiaceae), กลาย *Mitrephora keithii* Ridl. (Annonaceae), มหาพรหม *Mitrephora winitii* Craib (Annonaceae), เถาลำเหลี่ยม *Nyctanthes aculeata* Craib (Oleaceae), ขนเสือ *Ornithoboea barbanthera* B. L. Burtt (Gesneriaceae), มณฑีयरระนอง *Torenia ranongensis* T. Yamaz. (Scrophulariaceae) นอกจากนี้ยังได้ตีพิมพ์ผลงานวิชาการออกมาในรูปโปสเตอร์และหนังสือพรรณพืช ได้แก่ โปสเตอร์ความหลากหลายของผลในกลุ่มป่าแก่งกระจาน โปสเตอร์พรรณไม้ที่มีศักยภาพเป็นไม้ประดับในกลุ่มป่าแก่งกระจาน โปสเตอร์เฟิร์นและกลุ่มใกล้เคียงในกลุ่มป่าแก่งกระจาน โปสเตอร์พืชวงศ์เข็มในกลุ่มป่าแก่งกระจาน หนังสือป่าเต็งรังแม่น้ำภาชี หนังสือความหลากหลายของผลในกลุ่มป่าแก่งกระจาน และหนังสือพรรณไม้ไทยประจัน

คำหลัก: ความหลากหลาย, พรรณพืช, แก่งกระจาน